

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2002-2003

---

5 FEBRUARI 2003

Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, met betrekking tot de verlaging van het expeditierecht

---

Evocatieprocedure

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE FINANCIËN EN VOOR DE
ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **de CLIPPELE**

Dit wetsontwerp werd op 18 januari 2003 aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers en op 19 januari 2003 overgezonden aan de Senaat. De Senaat heeft het ontwerp geëvoceerd op 20 januari 2003. De onderzoekstermijn verstrijkt op 21 maart 2003.

De commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 5 februari 2003.

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heer Malcorps, voorzitter; mevrouw Kestelyn-Sierens, de heren Moens, Morael, Ramoudt, Siquet, Steverlyncq, Thissen en de Clippele, rapporteur.

2. Plaatsvervanger: de heer Dedecker.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-1403 - 2002/2003:

Nr. 1: Ontwerp geëvoceerd door de Senaat.

Nr. 2: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

---

5 FÉVRIER 2003

Projet de loi modifiant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe en ce qui concerne la réduction des droits d'expédition

---

Procédure d'évocation

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET
DES AFFAIRES ÉCONOMIQUES
PAR M. **de CLIPPELE**

Le projet de loi qui vous est soumis a été adopté par la Chambre des représentants le 18 janvier 2003 et transmis au Sénat le 19 janvier 2003. Le Sénat a évoqué le projet le 20 janvier 2003. Le délai d'examen prend fin le 21 mars 2003.

La commission a examiné ce projet de loi lors de sa réunion du 5 février 2003.

Ont participé aux travaux de la commission:

1. Membres effectifs: M. Malcorps, président; Mme Kestelyn-Sierens, MM. Moens, Morael, Ramoudt, Siquet, Steverlyncq, Thissen et de Clippele, rapporteur.

2. Membre suppléant: M. Dedecker.

Voir:

Documents du Sénat:

2-1403 - 2002/2003:

N° 1: Projet évoqué par le Sénat.

N° 2: Amendements.

1. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN FINANCIËN

De minister verklaart dat het ontwerp het expeditierecht op de afgifte van afschriften van gerechtelijke dossiers wil verlagen.

Hij wijst in het bijzonder op het belang van artikel 4 (teruggave van de rechten voor een afgifte vanaf 1 mei 2000) voor bijzonder pijnlijke dossiers waarmee wij in België te maken hebben gehad.

2. ALGEMENE BESPREKING

De heer Steverlynck wijst erop dat de redenen voor de evocatie van dit ontwerp niets te maken hebben met het principe achter dit ontwerp. Ook zijn fractie steunt deze zaak.

De amendementen zijn om technische redenen ingediend.

De heer Morael dringt aan op de hoogdringendheid van deze maatregel. Hij meent dat vrijwel iedereen het eens is over het hoofddoel ervan. Hij vreest dat wijzigingen, zelfs van technische aard, het wetgevend proces aanzienlijk zullen vertragen, wat schadelijk zou zijn voor zowel de justitiabelen als de families van de slachtoffers. Als technische verbeteringen echt nodig zijn, kunnen ze beter nadien aangebracht worden.

In verband met artikel 3 vraagt de heer Steverlynck wie zal moeten oordelen of volledig aan de voorwaarden voorzien in het ontworpen artikel 280, 8°, voldaan is.

De minister meent dat alle punten van artikel 280 op dat vlak duidelijk zijn. Het 8° verandert daar niets aan. Het behoort de griffier toe daarover te oordelen. Natuurlijk kan de administratie steeds controle uitoefenen. Er staat een mogelijkheid van beroep open indien een recht geïnd wordt. De procedure is precies dezelfde als voor de zeven andere punten van artikel 280.

3. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 2

Het amendement nr. 1 van de heer Steverlynck strekt ertoe een pure wetgevingstechnische correctie door te voeren. De indiener meent dat de voorgestelde wijziging, namelijk de toevoeging van de precisering «eerste lid», zelfs als tekstcorrectie zou kunnen worden aanvaard.

De minister repliceert dat het artikel 272 slechts een 1° bevat zodat elke twijfel uitgesloten is.

1. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DES FINANCES

Le ministre déclare que le projet vise à alléger les droits d'expédition payés à l'occasion de la délivrance de copies de dossiers judiciaires.

Il souligne l'importance en particulier de l'article 4 (restitution des droits pour la délivrance effectuée à partir du 1er mai 2000) pour des dossiers particulièrement pénibles que nous avons eu à vivre en Belgique.

2. DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Steverlynck souligne que les raisons qui ont incité à évoquer ce projet sont étrangères au principe qui le sous-tend. Son groupe soutient, lui aussi, l'affaire en question.

Les amendements ont été déposés pour des raisons techniques.

M. Morael insiste sur l'urgence avec laquelle cette mesure devrait passer. Il croit qu'il y a un consensus relatif sur l'objet principal. Il pense que des modifications, même de nature technique, emmèneraient le projet dans un processus législatif assez long, préjudiciable aux justiciables et aux familles des victimes. Si vraiment il y a des améliorations techniques à apporter, il vaudrait mieux qu'elles le soient ultérieurement.

S'agissant de l'article 3, M. Steverlynck demande qui devra juger si toutes les conditions prévues à l'article 280, 8°, en projet sont réunies.

Le ministre estime que, à ce sujet, l'article 280 est clair pour l'ensemble des points. Le 8° n'y change rien. C'est le greffier qui doit donner son appréciation. L'administration peut évidemment toujours contrôler. Il y a des recours ouverts si un droit devait être perçu. La procédure est exactement la même pour les 7 autres points de l'article 280.

3. DISCUSSION DES ARTICLES

Article 2

L'amendement n° 1 de M. Steverlynck vise à apporter une correction purement légistique. L'auteur estime que la modification proposée, à savoir l'ajout de la précision «alinéa 1er», pourrait même être adoptée sous la forme d'une correction de texte.

Le ministre réplique que l'article 272 ne comporte qu'un 1°, si bien que tout doute est exclu.

Artikel 4

Amendement nr. 2 van de heer Steverlynck strekt er onder meer toe om in het eerste lid waar er sprake is van «(de aflevering) door de griffier», die woorden te vervangen door de woorden «in de griffies» teneinde deze bepaling beter bij de praktijk te laten aansluiten.

Een analoge aanpassing wordt voorgesteld voor het tweede lid. De bedoeling bestaat erin de coherentie van de terminologie in dit wetboek te bevorderen.

Tot slot beoogt dit amendement de bepalingen opgenomen onder artikel 4 van het ontwerp in te lassen in de vorm van een artikel 280bis in het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten. Op die manier wordt de terugbetalingsregeling uitdrukkelijk in het wetboek zelf opgenomen wat de begrijpelijkheid van deze wetgeving ten goede moet komen.

In dat verband stelt de minister dat het altijd mogelijk is om een nieuw artikel in het wetboek in te lassen. De regering heeft er echter voor geopteerd deze bepalingen gewoon in artikel 4 van het ontwerp op te nemen zonder te refereren aan een nieuw artikel in het wetboek.

De minister wijst erop dat de voorgestelde wijzigingen niets veranderen aan de inhoud van het artikel. De vraag of deze bepalingen moeten worden opgenomen in artikel 4 van het ontwerp dan wel in het wetboek, hoort eerder thuis op een colloquium over de ontwikkeling van het Wetboek der registratierechten. De Kamer heeft in elk geval eenparig besloten deze bepalingen in een afzonderlijke wet op te nemen.

De minister verduidelijkt dat de bepalingen in artikel 4 van het ontwerp niet in het eigenlijke wetboek zijn opgenomen omdat ze tijdelijk zijn. Op die manier moet men deze bepalingen niet binnen enkele jaren uit het wetboek halen omdat ze achterhaald zijn.

De minister benadrukt dat het gaat om de teruggave van soms aanzienlijke bedragen die sinds 1 mei 2000 zijn geïnd. Hoe meer de tijd vordert, hoe minder teruggaven zullen plaatshebben.

De heer Steverlynck betwijfelt dat het aanvaarden van zijn amendementen noodzakelijkerwijze tot een grote vertraging van het wetsontwerp zou leiden. Hij acht het zijn volste recht om wetgevingstechnische verbeteringen voor te stellen. De commissie kan oordelen of zij deze amendementen al dan niet belangrijk vindt.

De minister wil het recht van de Senaat om ontwerpen te evoceren en te wijzigen zeker niet in twijfel trekken. Hij vindt het echter jammer dat men in dit geval met technische opmerkingen die weinig om het lijf hebben, de uitvoering vertraagt van een resolutie van een onderzoekscommissie aangaande een voor

Article 4

L'amendement n° 2 de M. Steverlynck tend, entre autres, à remplacer partout, à l'alinéa 1er, les mots «par le greffier» par les mots «par les greffes», pour que la disposition soit plus conforme à la pratique.

Une adaptation analogue est proposée pour l'alinéa 2. L'objectif est d'améliorer la cohérence de la terminologie dans ce code.

Enfin, cet amendement vise à insérer les dispositions figurant à l'article 4 du projet dans le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe sous la forme d'un article 280bis. La règle du remboursement est ainsi inscrite explicitement dans le code proprement dit, ce qui favorisera l'intelligibilité de cette législation.

Le ministre précise à cet égard qu'il est toujours possible d'insérer un nouvel article dans le code. Le gouvernement a toutefois opté pour une simple insertion à l'article 4 du projet, sans renvoyer à un nouvel article du code.

Le ministre fait remarquer que les modifications proposées à cet article ne changent absolument rien au fond. Que l'on mette ces dispositions dans l'article 4 du projet, ou que l'on les intègre dans le code est plutôt du domaine d'un colloque sur l'évolution du Code des droits d'enregistrement. De toute façon, la Chambre, à l'unanimité, a décidé de mettre ces dispositions dans une loi spécifique.

Le ministre précise que les dispositions prévues à l'article 4 du projet n'ont pas été insérées dans le Code proprement dit parce qu'il s'agit de dispositions temporaires. Cette technique empêche de devoir enlever lesdites dispositions du Code dans quelques années à cause du fait qu'elles seraient devenues obsolètes.

Le ministre souligne qu'il s'agit de restituer des montants parfois significatifs qui ont pu être perçus depuis le 1er mai 2000, et plus le temps passe, moins les restitutions interviennent.

M. Steverlynck doute que l'adoption de son amendement entraîne nécessairement un grand ralentissement de la procédure de vote du projet de loi. Il estime que c'est son droit le plus strict de proposer des corrections de technique législative. La commission peut juger si elle trouve ces amendements importants ou non.

Le ministre ne met pas en doute le droit du Sénat d'évoquer et de modifier un projet. Toutefois, il trouve regrettable que dans ce cas-ci, avec aussi peu d'éléments comme remarques techniques, l'on retarde la mise en œuvre d'une résolution d'une commission d'enquête dans un dossier qui a été particulièrement

België bijzonder pijnlijk dossier. Door de evocatie wordt de langverwachte verbetering van het recht van de slachtoffers alweer uitgesteld.

De heer Steverlynck merkt op dat de regering het ontwerp ook pas laat bij het Parlement heeft ingediend. Het is dus niet fair de late inwerkingtreding eenzijdig aan de evocatie van dit ontwerp te wijten.

4. STEMMINGEN

De amendementen nr. 1 op artikel 2 en nr. 2 op artikel 4 worden verworpen met 7 tegen 1 stem.

Het wetsontwerp in zijn geheel wordt eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,
Olivier de CLIPPELE.

De voorzitter,
Johan MALCORPS.

*
* *

**De door de commissie aangenomen tekst
is dezelfde als de tekst
van het door de Senaat geëvocerde ontwerp
(zie stuk Kamer, nr. 50-2114/5)**

douloureux en Belgique. Cette évocation reporte une amélioration du droit des victimes fortement attendue.

M. Steverlynck fait observer que, de surcroît, le gouvernement n'a déposé le projet au Parlement que tardivement. Il n'est donc pas juste d'imputer l'entrée en vigueur tardive de ce projet au seul fait qu'il ait été évoqué.

4. VOTES

Les amendements n°s 1 à l'article 2 et 2 à l'article 4 sont rejetés par 7 voix contre 1.

L'ensemble du projet de loi a été adopté à l'unanimité des 8 membres présents.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,
Olivier de CLIPPELE.

Le président,
Johan MALCORPS.

*
* *

**Le texte adopté par la commission
est identique au texte
du projet évoqué par
le Sénat
(voir doc. Chambre, n° 50-2114/5)**